

วิถีชีวิตชาวไทยเชื้อสายจีน

มีจีนอยู่ไหน มีศาลเจ้า-โรงเจอยู่ที่นั่น

คนไทยหรือคนลาว เมื่อสร้างหมู่บ้านขึ้นมาแล้ว มักจะสร้างวัดไปในคราวเดียวกัน หรือบางหมู่บ้าน พระสงฆ์เป็นผู้นำสร้างชุมชนใหม่ก็มี บ้านและวัดในสังคมไทยจึงมีส่วนสัมพันธ์อย่างเหนียวแน่น เช่นเดียวกับชาวจีน เมื่อรวมกลุ่มกันเป็นชุมชนแล้ว มักสร้างศาลเจ้าและโรงเจไปด้วย ชาวจีน ศาลเจ้าและโรงเจ จึงเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่มักเกิดควบคู่กันไป

รูปแบบของความเชื่อทางศาสนานั้นชาวจีนราชบุรีคล้ายกับจีนท้องถิ่นอื่นๆ ในประเทศไทย คือนับถือเทพเจ้า เคารพผีบรรพบุรุษ ขณะเดียวกันก็ร่วมทำบุญในพุทธศาสนา แนวยึดถืออีกอย่างหนึ่งของชาวจีนคือลัทธิขงจื้อ ที่มีรากฐานเรื่องวัฒนธรรมความประพฤติ ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดี ยึดถือผู้อาวุโส ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว พิธีการโบราณ รวมถึงการใฝ่หาความรู้แม้จากคนชั้นต่ำหรืออายุน้อยกว่า

เมื่อถึงวันตรุษหรือวันสารท ชาวจีนจึงยังคงปฏิบัติประเพณีทางความเชื่อเหล่านี้อยู่ แม้รายละเอียดของประเพณีจะแตกต่างไปจากสมัยอดีต แต่โดยหลักการแล้ว ยังคงได้รับการสืบทอดมาถึงปัจจุบัน

ถ้อยที่ๆชาวจีนราชบุรีอยู่อาศัย มักเป็นเขตเมืองหรือตลาด คือย่านที่การคมนาคมสะดวก ในอดีตได้ยึดทำเลที่อยู่ริมแม่น้ำ อยู่คละปะปนกับชาวท้องถิ่นอื่นๆ เมื่อมีชาวจีนจากต่างท้องที่ย้ายมาอยู่ร่วมกันทำให้ชุมชนขยายใหญ่ขึ้น บ้างก็ได้ร่วมเป็นเครือญาติกับคนต่างวัฒนธรรมด้วยการแต่งงาน แต่ส่วนใหญ่แล้วชาวจีนราชบุรีนิยมแต่งงานกับชาวจีนด้วยกันเอง ครั้นถึงคนรุ่นที่ ๒ - ๓ หรือรุ่นต่อมา ได้มีการแต่งงานกับคนไทยกลุ่มอื่นจนไม่อาจจะระบุได้ว่าเป็นชาวจีนล้วน

ชุมชนของชาวจีนที่อาจเทียบได้ว่าเป็น “ไชน่าทาวน์แห่งราชบุรี” เช่น ในตัวเมืองราชบุรี เขตเทศบาลอำเภอบ้านโป่ง เขตเทศบาลอำเภอโพธาราม นอกจากนี้ยังมีสถานที่อันเป็นศูนย์รวมกิจกรรมความเชื่อ จนเรียกว่าเป็นประเพณีนี้มีหลายแห่งด้วยกัน เช่น ศาลเจ้าพ่อกวนอู (กวนกง) ทั้งในอำเภอโพธารามและอำเภอเมือง ศาลเจ้าแม่ทับทิม (จู้โย่วเนี้ย) ในอำเภอเมือง อำเภอบ้านโป่ง อำเภอดำเนินสะดวกและอำเภอโพธาราม เป็นต้น

โรงเจอันเป็นสถานที่ทำกิจกรรมทางวัฒนธรรมจีนหลายแห่ง เช่น โรงเจฮี้ฮักตัวศรีสุราษฎร์ โรงเจอะอิ้วหลักแปดตรงเจอิ้วบ้านแหลม โรงเจท่าเฮงตัวหลักหก โรงเจฮ้อฮักตัวศรีสุราษฎร์ โรงเจฮกฮุนตัวขุนพิทักษ์ สำนักเจ้าแม่ทับทิม (วัดชำปอกง) ในเขตอำเภอโพธาราม

โรงเจบ้านฮกตัว วัดหนองหอย (เจ้าแม่กวนอิม) ศาลเจ้าปูนเถ่ากง ศาลเจ้าฮวยสิ้นเอี้ย ศาลเจ้าแม่พันพิม โรงเจฮุนเทียนตัว โรงเจฮังเม้งตัว โรงเจฮิวเทียนตัว ในเขตอำเภอโพธาราม โรงเจฮินเฮงตัว โรงเจเล่าฮินเฮงตัว ในเขตอำเภอเมือง

ความเป็นจีนราชบุรี นอกจากศาลเจ้าและโรงเจที่มีอยู่มากมายในเขตเทศบาลแล้ว ตามร้านค้าจะเห็นป้ายร้านชื่อจีน อักษรจีนและอักษรไทยปรากฏอยู่ ร่วมป้ายเดียวกัน บางร้านมีแต่ชื่อภาษาไทยแต่มีบรรพบุรุษเป็นอากังอำมา เจ้าของร้านทักทายปราศรัยกับลูกค้าด้วยภาษาไทย แต่ครั้งเจ้าของร้านผู้สูงวัยหันไปพูดคุยกับเพื่อนบ้านร้านค้าใกล้เคียงกัน จะส่งภาจจีน หรือบ้างก็เป็นภาษาจีนปนไทย

อีกวาระหนึ่งที่เสริมให้เห็นถึงความเป็นจีนราชบุรี คือช่วงที่มึงงานประเพณีของจีน ไม่ว่าจะเป็นตรุษจีน สารทจีน เทศกาลกินเจ เซ็งเม้ง ทั้งกระจาด กิจกรรมเหล่านี้ความจริงมีทุกหนแห่งทั่วประเทศไทยที่มีแหล่งชาวจีนอาศัยอยู่กันเป็นชุมชนหนาแน่น ซึ่งจีนราชบุรีก็เข้าข่ายว่ามีประชากรหนาแน่น เพราะมีการจัดงานอันเนื่องด้วยประเพณีต่างๆอย่างยิ่งใหญ่ทุกๆปี เช่น มีการแห่เจ้าอย่างเอิกเกริก บุตรหลานชาวจีนต่างช่วยกันเข้าร่วมในขบวนแห่เจ้า จัดให้มีละครจีนหรือ “จิว” อันเป็นมหรสพการแสดงที่บ่งบอกถึงความ เป็นวัฒนธรรมจีนได้อย่างชัดเจน

ภาพของอาซิ้ม อาเจี ตั้งโต๊ะวางเครื่องเช่นสังเวจเจ้าอยู่หน้าร้าน มีเปิด ใ้ อาหารคาวหวาน พรั่งพร้อมด้วยผลไม้และขนมนานา มีรูปปักไว้ที่อาหารแต่ละอย่าง หรือไม่ก็เป็นภาพคนที่กำลังหย่อนกระดาษเงินกระดาษทองเผาในปีบอยู่หน้าร้าน กลายเป็น “ภาพเหตุการณ์” ที่ชาวไทยทั่วไปเคยพบเห็นมาแล้วมาก ต่อมาก จึงไม่ใช่วัฒนธรรมที่แปลกปลอมในสังคมไทย ในทางกลับกัน ถ้าหากถึงวันเดือนปีอันเป็นวาระไหว้เจ้า หรือวันตรุษจีน วันสารทจีน ถ้าไม่มีผู้คนมาตั้งเครื่องสังเวจอยู่หน้าร้าน ไม่มีกลุ่มควันจากการเผากระดาษ ไม่มีเสียงตีกองเงิน เสียงฉาบใหญ่ล่อกับเสียงล่อโก๊ะอยู่ในตัวเมืองราชบุรี โพธาราม หรือเทศบาลบ้านโป่ง นั้นต่างหากที่จะถือว่าเกิดความผิดปกติในสังคมเมืองราชบุรี

คลองดำเนินเลื่องชื่อ เป็นฝีมือคนจีน

ภาพโปสการ์ดที่มีแม่ค้าสาวใส่อบ สวมเสื้อแขนสามส่วนสีสดนั่งบนเรือลำน้อย เบื้องหน้ามีส้มสุก ลูกไม้และพืชผักนานา ด้านซ้ายขวาตลอดไปถึงเบื้องหลังภาพก็มีหญิงสาวควรวีหรือป้า แต่กายและมีส่วนประกอบบนเรือคล้ายกัน รับรู้กันว่าเป็นตลาดน้ำเมืองไทย ซึ่งตลาดน้ำคลองดำเนินสะดวกดูจะเป็นแม่แบบตลาดน้ำให้กับท้องที่อื่นๆอีกหลายแห่งที่มีลำคลอง แต่มนต์เสน่ห์ของตลาดน้ำคลองดำเนินฯมิได้มีเพียงแม่ค้ามาแจวเรือขายค้า หากแต่รวมถึงทิวมะพร้าวริมคลองชอย เรือนแถวที่ปลูกเรียงรายและลี้กลงไปในมนต์เสน่ห์ คือชื่อเรียกขานและประวัติศาสตร์การขุดคลองดำเนินสะดวก

“เมื่อปีวอก พ.ศ. ๒๔๐๙ โปรดฯ ให้พระยาศรีสุริยวงศ์ที่สมุหกลาโหมเป็นแม่กอง ขุดคลองกว้าง ๖ วา ลึก ๖ ศอก แต่แม่น้ำเมืองนครไชยศรีที่ตำบลบางยาง ไปออกแม่น้ำเมืองราชบุรีที่ตำบลบางนกแขวก เป็นระยะทาง ๘๔๐ เส้น เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ได้จับที่ว่างทำนาในคลองนั้นจึง) ออกค่าขุดคลอง ๘๐,๐๐๐ บาท เงินหลวงคงออก ๓๒,๐๐๐ บาท รวมเป็นค่าขุดคลอง สิ้น ๑๑๒,๐๐๐ บาท การขุดคลองนี้ได้เปิดคลองเมื่อวันจันทร์ เดือน ๗ ขึ้น ๔ ค่ำ ปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๑๑ พระราชทานนามว่า คลองดำเนินสะดวก ” (ประชุมพงศาวดาร เล่มที่ ๑๔ น. ๒๙๗ - ๒๙๘)

ข้อความดังที่คัดลอกมานี้ ปรากฏอยู่ในพงศาวดารหกนั้จาก พ.ศ. ๒๕๕๐ ย้อนกลับไปสู่อัตตามฉากเหตุการณ์ที่กล่าวไว้ เป็นระยะ ๑๔๑ ปี

แรงงานที่รับจ้างขุดคลอง ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนอพยพซึ่งมาสู่สยามในช่วงปลายรัชกาลที่ ๔ (พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สวรรคตเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๑๑) และส่วนน้อยเป็นชาวเขมร

เล่ากันว่า ชาวจีนนั้นแม้เป็นกรรมกรขุดคลองแต่ก็มีหัวคิดใส่ใจในงานที่ทำ เมื่อขุดคลองได้ความกว้าง ๖ วา คือระยะห่างจากฝั่งหนึ่งไปยังอีกฝั่งหนึ่ง ได้ความลึกวาครึ่ง ส่วนความยาวประมาณหนึ่งเส้น (๒๐ วา) ก็เว้นดินไม่ต้องขุดออกประมาณครึ่งวา ทำดังนี้เรื่อยไปโดยสภาพคลองขุดจึงเหมือนลำไม้ไผ่ผาครึ่งซีก ซึ่งจะมีข้อกันอยู่ภายในเป็นช่วงๆ ครั้นขุดได้ทั้งคลองแล้ว จึงเริ่มปล่อยน้ำเข้า แรงกระแทกของน้ำที่ไหลเข้าคลองทำให้ดินที่เว้นไม่ขุดออกนั้นพังและกลายเป็นโคลนตม เป็นการประหยัดแรงงานและค่าจ้างได้ด้วย กระนั้นก็ดี คลองดำเนินสะดวกใช้เวลาขุดถึง ๓ ปี

ในยุคที่ประเทศสยามขาดแรงงานจำนวนมาก ชาวจีนที่รับจ้างใช้แรงงานเพื่อขุดคลองดำเนินสะดวกจึงมีส่วนสำคัญทำให้เกิดเป็นคลองไว้ใช้ในการสัญจร และชักน้ำเข้าสู่แปลงเกษตรได้อย่างพอเพียง

จากจับกังขายแรงงาน เป็นนายธนาคารคุมเศรษฐกิจชาติ

หัวเรื่องที่โปรยไว้จะหมายถึงคนกลุ่มอื่นใดไปไม่ได้นอกจากกลุ่มชาวจีน แม้ว่าชาวจีนทุกหมู่เหล่าจะมีได้เป็นนายธนาคารกันทุกคน แต่ระยะเวลาเพียงร้อยกว่าปี กลุ่มคนที่เคยเป็นคนงานรับจ้างขายแรงงานมาถึงปัจจุบันลูกหลานคนเหล่านี้กลับมีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง จะลองตั้งปัญหาถามกันอย่างไม่จริงจังนักก็ได้ว่า บรรดาอาคารบ้านเรือนในตัวเมืองราชบุรีมีแห่งใดบ้างที่บรรพบุรุษไม่ใช่คนจีน อยู่ต่อรถที่ติดอันดับของประเทศในอำเภอบ้านโป่งแห่งใดบ้างที่บรรพบุรุษไม่ใช่คนจีน กิจการร้านค้าอีกหลายชนิด การเลี้ยงหมูเป็นโรงเรือน กิจการโรงสี กิจการโรงเรื้อย โรงน้ำปลา การทำเหมือง ทำโรงงานต่างๆ แม้กระทั่งกิจการเพาะถั่วงอก คำตอบจากคำถามที่ว่า บรรพบุรุษของเจ้าของกิจการดังที่ยกตัวอย่างมานั้น ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดนั้นเป็นคนจีน

มีปัจจัยหลายประการที่หนุนนำให้ชาวจีนในประเทศไทยและในราชบุรีประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพต่างๆ

คนจีนกับการค้าขาย

คุณลักษณะหนึ่งของชาวจีน คือมีความถนัดเรื่องการค้าขาย เหตุที่ชาวจีนประกอบการค้าได้เฟื่องฟูในดินแดนสยามและในราชบุรี ก็เนื่องด้วยว่า ชาวไทยวัฒนธรรมอื่นๆไม่สันทัดในเรื่องค้าขาย แต่มีวัฒนธรรมในเรื่อง “แบ่งกันกินขอกันใช้” เมื่อคนในชุมชนที่ไม่ใช่คนจีนคิดจะทำการค้าขึ้นมาบ้าง มักจะพบกับวัฒนธรรม “แบ่งกันกินขอกันใช้” อยู่เสมอ เพราะผู้คนรอบตัวล้วนแต่เพื่อนบ้านและญาติพี่น้อง ถ้าจะขายเอากำไรหรือแม้ขายให้ในราคาเสมอตัว ก็ถูกครหาว่าหน้าเลือด ขาดทุนก็ส่งผลให้ทำการค้าต่อไปไม่ได้ บางครั้งญาติพี่น้องไม่มีเงินก็มาขอเชื่อหรือหยิบยืมสินค้าไปใช้ก่อน ถ้าไม่ให้ก็ถูกหาว่าไม่เห็นแก่หน้า

ญาติมิตร ครั้นให้เชื่อและทวงถามในภายหลังก็ถูกหาว่าไม่เชื่อใจกัน บางครั้งเกิดความบาดหมางในหมู่เครือญาติ เพราะเหตุของการทวงหนี้

อีกประการหนึ่งนั้น ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจะทรงประกาศเลิกทาส คนไทยทั่วไปที่มีเชื้อข้าราชการมักไม่มีสิทธิเดินทางไปต่างบ้านต่างเมือง เพราะยังเป็นไพร่อยู่ในสังกัดของเจ้านาย ต่างจากชาวจีนที่ไม่ต้องเป็นไพร่มีสังกัด ไม่ต้องถูกสักข้อมือระดมเกณฑ์ไปเป็นทหารจึงมีโอกาสเดินทางไปค้าขายได้โดยง่าย ช่วยทำให้เกิดแนวคิดมุมมองเรื่องการค้าขายได้อีกทางหนึ่ง

ชาวจีนค้าขายให้คนไทยและชาวไทยวัฒนธรรมอื่นๆด้วยความสะดวกสบาย เพราะทุกคนเป็น “ลูกค้า” อย่างเสมอหน้ากัน ไม่ต้องคอยเกรงใจว่า คนนั้นเป็นพี่คนนี้เป็นน้อง นอกจากนี้ ชาวจีนช่วยเหลือกันด้วยการอุดหนุนทุนเพื่อทำการค้า รับทอดสินค้าออกสู่ตลาดในเครือข่ายและมีการตลาดอย่างเป็นระบบ ทำให้ชาวจีนทุกหนแห่งรวมทั้งในราชบุรีมีบทบาทอย่างสูงในด้านเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันนี้ ความรู้สึกแบ่งแยกเป็นจีนเป็นไทย ได้ซาเลื่อมไปจากความรู้สึกของชาวราชบุรีเหลือเป็นเพียงตำนานให้ลูกหลานได้เล่าสืบมา

จีนราชบุรีกับการทำสวน ปลูกพืชเป็นแปลง

ชาวไทยวัฒนธรรมต่างๆ มีความรู้เรื่องปลูกพืชเพื่อการกินในครัวเรือน เช่น ปลูกข้าว ผัก และผลไม้ ดังจะพบว่าในอดีตนั้น นอกจากการจับจองที่ปลูกบ้านอยู่ในย่านเดียวกันแล้ว (จึงเรียกว่า หมู่บ้าน) บริเวณรอบๆบ้านแต่ละหลังมักเป็นสวนผลไม้พื้นเมือง เช่น ขนุน มะม่วง มะขาม ส้มโอ ส้มเขียวหวาน เป็นต้น เมื่อชาวจีนเข้ามาในประเทศไทยพบเห็นพื้นที่อันกว้างขวางและอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธัญญาหารของพืช จึงปลูก “เพื่อขาย” ซึ่งเป็นการปลูกพืชรูปแบบใหม่ในท้องถิ่น

ชาวไทยอาจคาดไม่ถึงว่า เหตุใดจึงต้องปลูกเพื่อขาย เช่น มะนาว กล้วย อ้อย ฯลฯ เพราะทุกบ้านทุกครัวเรือนล้วนปลูกไว้ในสวนข้างบ้านอยู่แล้ว หากครัวเรือนใดไม่มีก็สามารถขอแบ่งจากเพื่อนบ้านก็ได้ แต่ชาวจีนราชบุรีมิได้มุ่งหวังเพียงเพื่อขายให้กับผู้คนรอบๆบ้าน แต่มุ่งขายให้กับคนต่างเมือง รวมถึงต่างประเทศ อีกประการหนึ่งนั้นชาวจีนข้ามน้ำข้ามทะเลเดินทางรอนแรมมาได้พบเห็นสิ่งต่างๆและผู้คนต่างบ้านต่างเมืองมากมาย ต่างกับคนท้องถิ่นซึ่งเห็นแต่เรือกสวนไร่นา และจินตนาการไม่ออกว่า ถ้าหากปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหารได้มากแล้วจะนำไปขายที่ใด เพราะไม่มีระบบการจัดการเรื่องตลาด

อาจกล่าวได้ว่า วิธีการปลูกพืชจำนวนมากๆในบริเวณกว้างขวางเป็นแปลงหรือสวนขนาดใหญ่ เป็นแนวคิดและวิธีการของชาวจีน หรืออย่างน้อยชาวจีนราชบุรีก็ได้ลงมือทำอย่างเป็นระบบ ถ้าหากสืบประวัติสวนหรือไร่พืชผักหลายแห่งในเมืองราชบุรี จะพบว่าต้นตอของการทำพืชไร่ดังกล่าวนี้มีบรรพบุรุษเป็นชาวจีน

คนจีนกับงานไม้/ช่างฝีมือ

โดยปกติ วัฒนธรรมไทยแต่ดั้งเดิมจะนั่งกับพื้นหากเป็นการต้อนรับแขกชาวบ้านจะนำส้อมมาปูลาดไว้ให้แขกนั่ง แต่ถ้าเป็นผู้ใหญ่หรือผู้นำเวลาอยู่ท่ามกลางคนหนุ่มมาก อาจนั่งบนแท่น หรือม้านั่ง ถ้าเป็นสิ่งของมีค่ามักจะเก็บบรรจุไว้ในหีบหรือกล่อง เมื่อชาวจีนมาคลุกคลีอยู่ในสังคมไทย ได้นำแบบอย่างของเครื่องใช้หลายชนิดมาใช้ด้วย เช่น แก้ว โต๊ะ ตั่ง ตู้ ชั่ว ดังจะพบว่า ชื่อเรียกสิ่งของเครื่องใช้ดังกล่าว ยังคงคำศัพท์และสำเนียงจีนอยู่ในปัจจุบัน

บรรดาเครื่องเรือนหลายอย่าง เป็นของที่ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ซึ่งความรู้เรื่องงานไม้ของจีนนับว่ามีความประณีตและมีเอกลักษณ์โดดเด่น วัฒนธรรมและความรู้เกี่ยวกับงานช่างไม้จึงเป็นอีกกรณีหนึ่งที่ไทยรับอิทธิพลบางส่วนจากจีน

คนมีแซ่ ไม่ให้รับราชการ

ในประวัติศาสตร์ของไทย มีบางครั้งที่ผู้บริหารประเทศมีแนวนโยบายพยายามจำแนกคนไทย-คนจีนให้มีความเด่นชัดมากขึ้น เช่น การสร้างอาคารริมถนนราชดำเนินเพื่อให้เป็นย่านการค้าของคนไทยแข่งกับย่านเยาวราชซึ่งเป็นแหล่งการค้าของคนจีน การส่งเสริมให้คนไทยชายก่วยเดี่ยวและรับประทานก่วยเดี่ยวเพราะเป็นอาหารที่ปรุงได้ง่าย แข่งกับคนจีน การสงวนอาชีพไว้สำหรับคนไทย เช่น อาชีพช่างตัดผม อาชีพขับสามล้อรับจ้าง อาชีพเผาถ่าน ฯลฯ รวมถึงการที่ไม่ให้ที่นามสกุลเป็น “แซ่” (ซึ่งหมายถึงชาวจีน) รับราชการเพราะแต่ก่อนนิยมกันว่า คนที่รับราชการนั้นเรียกกันตามภาษาปากของชาวบ้านว่าเป็น “เจ้าคนนายคน” ถึงขั้นนำมาเป็นคำอวยพรว่า ขอให้เจ้าคนนายคน อีกทั้งมองกันที่รายได้ของข้าราชการคือน้ำท่วมก็ได้เงินเดือน ฝนแล้งก็ได้เงินเดือน ซ้ำยังมีเกียรติยศ ผู้คนที่ไม่ติดต่อกับราชการต้องเคารพนับไหว

การจำกัดมิให้คนต่างชาติรับราชการนี้ ปรากฏเป็นคำเล่าลือ คือต้องเป็นคนสัญชาติไทย เชื้อชาติไทย ดังนั้น หากเป็นเชื้อชาติอื่นก็ไม่รับพิจารณา โดยเฉพาะชาวจีนที่อยู่ในประเทศไทย แต่ก่อนนั้นใช้นามสกุลแซ่กันเป็นส่วนมาก ทำให้เป็นที่สังเกตได้โดยง่าย จะติดต่อกับราชการงานใดค่อนข้างยุ่งยาก เพราะผู้นำในอดีตนำความเป็นคนมีแซ่ไปผนวกกับ “เงินแดง” หรือเงินแผ่นดินใหญ่ซึ่งมีระบอบการปกครองแบบ “คอมมิวนิสต์” จึงถูกเพ่งเล็งว่าเป็นสาย หรือพวกคอมมิวนิสต์ไปโดยปริยาย

ชาวจีนที่เกิดในประเทศไทยจึงแสดงความจริงใจถึงความรักในผืนแผ่นดินเกิด โดยการเปลี่ยนนามสกุลเล็กใช้แซ่ ขณะที่ “อากง อาม่า” ยังต้องถือทะเบียนคนต่างด้าวตลอดชีพ บางครอบครัวใช้แซ่ของตระกูลแปลเป็นภาษาไทย นำไปใช้เป็นนามสกุลใหม่ บางตระกูลคงคำหลักของแซ่เอาไว้แล้วนำคำที่เกี่ยวกับศิริมงคล ความร่ำรวย รุ่งโรจน์ และคำที่มีความหมายดี ๆ อย่างอื่นมาเสริมหน้าหรือต่อท้ายคำแซ่เดิม ชาวไทยเชื้อสายจีนรุ่นใหม่จึงมีนามสกุลที่ยาว มีความหมายถึงการมีทรัพย์สินอันนิตย์ หรือความรุ่งเรืองเป็นต้น

ในปัจจุบัน การจะขีดเส้นแบ่งพรมแดนของสายเลือดจีน-ไทยให้ขาดจากกันนั้นเป็นเรื่องยาก อีกทั้งบุคคลผู้มีบรรพบุรุษเป็นชาวจีนจำนวนมากทำงานเป็นข้าราชการ อันหมายถึง ข้าผู้ทำงานรับใช้องค์พระราชอาปฏิบัติงานสนองพระราชอิศุณของพระเจ้าอยู่หัว ก็มีมาแล้วมากมาย การห้ามมิให้คนมีแซ่รับราชการนี้จึงเหลือไว้เป็นเพียงประวัติศาสตร์และพัฒนาการบางช่วงของประเทศไทย เพราะแท้จริงแล้วระบบราชการไทยหรือขุนนางสยามล้วนมีเรื่องราวของชาวต่างชาติ เช่น อิตาลี โปรตุเกส ฮอลันดา อินเดีย ญี่ปุ่น รวมทั้งจีน แทรกอยู่ในประวัติศาสตร์อยู่เสมอ

ทุกวันนี้ คนจีนราชบุรีมีกรอบทางความคิดและแนวปฏิบัติในฐานะประชาชนชาวไทย จะรู้ตัวว่าเป็นไทยมากขึ้นก็ต่อเมื่อได้เดินทางไปท่องเที่ยวที่ประเทศจีน ไปพบเห็นวิธีการทำมาหากิน การนุ่งห่ม รวมทั้งมารยาทและกิจวัตรของผู้คนที่เป็นประชาชนจีนนั้น จะแตกต่างจากชาวจีนราชบุรีหรือชาวไทยเชื้อสายจีน ทั้งนี้เพราะคนที่เกิดและเติบโตมาร่วมกันบนผืนแผ่นดินไทย ได้รับการอบรมสั่งสอนรวมถึงการศึกษาแบบไทยสังคมไทย ก็ย่อมที่จะเป็นคนไทย

ในแต่ละครอบครัวยังมุ่งหวังให้บุตรหลานได้รับการศึกษาที่ดี จึงไม่แปลกที่มีภาพเยาวชนบุตรหลานชาวจีนกำลังรับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระเจ้าอยู่หัว หรือพระราชวงศ์ในฐานะสำเร็จการศึกษาชั้นอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งใดแห่งหนึ่ง ประดับไว้ที่บ้านหรือร้านค้า ชาวจีนราชบุรีแม้จะมีศาลเจ้าและโรงเจอยู่มากมาย แต่ก็รักที่จะทำบุญในวัด ทำทานและสร้างสิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์ไว้ในชุมชน นอกจากนี้ อีกทั้งยังนิยมให้บุตรชายได้บวชเรียนตามอย่างชายชาวไทยทั่วไป ความเป็นจีนราชบุรี จึงเป็นเพียงนามเรียกขานตามประวัติของชาติตระกูลบรรพบุรุษและประเพณีที่แสดงออกเท่านั้น ส่วนชีวิตจิตใจก็เหมือนคนไทยดั่งเดียวกัน